«МЕТОДИКА (СПІЛЬНИЙ НАКАЗ МЮ ТА ФДМУ № 142/5), ЯКУ ЗАСТОСОВУЮТЬ СУДОВІ ЕКСПЕРТИ-АВТОТОВАРОЗНАВЦІ, НЕ ВІДПОВІДАЄ НОРМАМ ПРАВА ТА ЕКОНОМІЧНИМ ЗАКОНАМ», — ЕКСПЕРТ БОЛЬШАКОВ С. І.[1] *(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)*

Волчек Р. М., Большаков С. І., Найда А. В.

Реферат. Волчек Р. М., Большаков С. І. і Найда А. В. у науково-методичній статті «Assessment of the cost reimbursement of damages caused to owners of wheeled vehicle according to the position of insurance companies» («Оцінка вартості відшкодування збитків, завданих власникам колісних транспортних засобів, відповідно до позиції страхових компаній»), опублікованій англійською мовою в журналі «Економіка: реалії часу» (2020, № 6 (52), с. 15–24), досліджують розрив між реальними збитками власника пошкодженого автомобіля та сумою, яку йому виплачує страховик. Автори доводять, що, на відміну від іноземних страхових компаній, вітчизняні страховики як за часткового, так і за повного страхування транспортних засобів відшкодовують після дорожньо-транспортної пригоди лише частину збитків, бо враховують вікове зношення автомобіля. Тобто частина витрат на відновлення залишається за власником, а сам розрахунок збитку втрачає прозорість. Для усунення цієї проблеми автори обґрунтовують зміни до нормативної бази України: розмір відшкодування реальних збитків власникові пошкодженого автомобіля має дорівнювати вартості відновлювального ремонту, розрахованій за цінами з первинних документів, без урахування фізичного зносу. Ключовими поняттями праці названо колісний транспортний засіб, страхування, оцінку, збитки та ринкову вартість; відкрита копія статті з тією самою анотацією доступна в репозитарії Zenodo за ліцензією CC BY 4.0. Редакція журналу винесла в заголовок реферату тезу С. І. Большакова про те, що методика, затверджена спільним наказом Міністерства юстиції та Фонду державного майна України (у заголовку – № 142/5), яку застосовують судові експерти-автотоварознавці, не відповідає нормам права та економічним законам. Праця адресована судовим експертам-автотоварознавцям, оцінювачам, страховикам, адвокатам і суддям, які розглядають спори про відшкодування шкоди від ДТП, і дає аргументи в дискусії про допустимість урахування фізичного зносу під час визначення страхового відшкодування.

Ключові слова: колісний транспортний засіб, страхування, оцінка збитків, страхове відшкодування, фізичний знос, відновлювальний ремонт, ринкова вартість, дорожньо-транспортна пригода, автотоварознавча експертиза.

"The Methodology (Joint Order of the Ministry of Justice and the State Property Fund of Ukraine No. 142/5) Used by Forensic Vehicle Appraisers Does Not Comply with Legal Norms and Economic Laws": Expert S. I. Bolshakov

Volchek R. M., Bolshakov S. I., Naida A. V.

Abstract. Disputes over compensation for vehicle damage after road traffic accidents often turn on how insurers calculate the amount payable. This abstract presents the scientific and methodological article by R. M. Volchek, S. I. Bolshakov and A. V. Naida, "Assessment of the cost reimbursement of damages caused to owners of wheeled vehicle according to the position of insurance companies", published in English in the journal Economics: Time Realities (2020, No. 6 (52), pp. 15–24). The authors

contrast domestic and foreign insurance practice and show that Ukrainian insurers, under both partial and full motor insurance, compensate only part of the loss caused by an accident because they deduct age-related wear of the vehicle. Part of the restoration cost is thus left to the owner, and the calculation itself loses transparency. To make the assessment of accident damage transparent, the authors argue for amending Ukrainian regulations so that compensation for the actual damage suffered by the owner of a damaged car equals the cost of restoration repair calculated at the prices stated in primary documents, without deduction for physical wear. The paper's key concepts are wheeled vehicle, insurance, valuation, damages and market value. The journal headlines the abstract with S. I. Bolshakov's view that the methodology adopted by a joint order of the Ministry of Justice of Ukraine and the State Property Fund of Ukraine and used by forensic vehicle appraisers does not comply with legal norms and economic laws. The work is relevant to forensic vehicle appraisers, valuers, insurers, lawyers and judges dealing with claims for accident damage.

Keywords: wheeled vehicle, motor insurance, damage assessment, insurance indemnity, physical wear, restoration repair, market value, road traffic accident, forensic vehicle appraisal.

Першоджерело: *Volchek R. M., Bolshakov S. I., Naida A. V. Assessment of the cost reimbursement of damages caused to owners of wheeled vehicle according to the position of insurance companies. Економіка: реалії часу. 2020. № 6 (52). С. 15–24. DOI: 10.15276/ETR.06.2020.2. (копія:).*[2][3] *DOI:* ***10.15276/ETR.06.2020.2***[2]*. Реферат оприлюднено в журналі 19.05.2021.*

References

1. Volchek R. M., Bolshakov S. I., Naida A. V. "Metodyka (spilnyi nakaz MIU ta FDMU № 142/5), yaku zastosovuiut sudovi eksperty-avtotovaroznavtsi, ne vidpovidaie normam prava ta ekonomichnym zakonam", — ekspert Bolshakov S. I. ["The Methodology (Joint Order of the Ministry of Justice and the State Property Fund of Ukraine No. 142/5) Used by Forensic Vehicle Appraisers Does Not Comply with Legal Norms and Economic Laws": Expert S. I. Bolshakov] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2021. Vol. 6, No. 3 (33). URL: https://expertize-journal.org.ua/shkola-otsenky-bolshakova-si-m-odesa-ukraina/4976-metodika-sovmestnyj-prikaz-myu-i-fgiu-142-5-kotoruyu-primenyayut-sudebnye-eksperty-avtotovarovedy-ne-sootvetstvuet-normam-prava-i-ekonomicheskim-zakonam (onovlena versiia vid 06.11.2026). [in Ukrainian].

2. Volchek R. M., Bolshakov S. I., Naida A. V. Assessment of the cost reimbursement of damages caused to owners of wheeled vehicle according to the position of insurance companies. Ekonomika: realii chasu. 2020. № 6 (52). S. 15–24. (kopiia:). DOI: https://doi.org/10.15276/ETR.06.2020.2. URL: https://economics.op.edu.ua/files/archive/2020/No6/15.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).

3. Volchek R. M., Bolshakov S. I., Naida A. V. Assessment of the cost reimbursement of damages caused to owners of wheeled vehicle according to the position of insurance companies. Ekonomika: realii chasu. 2020. № 6 (52). S. 15–24. (kopiia:). URL: https://expertize-journal.org.ua/images/dzherela/volchek-bolshakov-naida-ekonomika-realii-chasu-2020-6.pdf (data zvernennia: 04.11.2026).